

8 LOVISA STADS ELEVHÄLSOPLAN

INLEDNING

I enlighet med lagen om elev- och studerandevård är utbildningsanordnaren skyldig att göra upp en elevvårdsplan. Lovisa stads elevvårdsplan går under namnet elevhälsoplan. Planen gäller såväl förskolan, den grundläggande och gymnasieutbildningen samt den förberedande undervisningen.

Med elevhälsa avses främjande och upprätthållande av elevens studieframgång, psykiska och fysiska hälsa och sociala välbefinnande samt understödjande verksamheter inom skolgemenskapen. Elevhälsoarbetet styrs av att barnens och ungdomarnas bästa prioriteras och deras välbefinnande främjas.

Syftet med utbildningsanordnarens elevhälsoplan är att förenhetliga tillvägagångssätten i skolorna och gymnasierna.

Lovisa och Lapträsk har en gemensam sektorsövergripande styrgrupp för elevhälsa. Dess uppgift är att svara för allmän planering, utveckling, styrning och bedömning av elevhälsa. Elevhälsoplanen utarbetas i samarbete med skolornas och elevvårdstjänsternas personal samt elever och deras vårdnadshavare. Valfärdsområdet har enligt hälso- och sjukvårdslagen en skyldighet att samarbeta vid beredningen av en utbildningsanordnarens elevhälsoplan. Denna elevhälsoplan bifogas till kommunens välfärdsplan för barn och unga enligt § 12 i barnskyddslagen.

I denna plan beskrivs utförandet av generellt inriktat och individuellt inriktad elevhälsa i Lovisa.

- En uppskattning av det totala behovet av elevhälsa och tillgängliga elevhälsotjänster
- Skolgemenskapens åtgärder för främjande av generellt inriktad elevhälsa
- Åtgärder för organisering av nödvändiga stödåtgärder gällande individuellt inriktad elevhälsa
- Organisering av samarbete mellan barn, elever och studerande samt deras familjer, skolans personal och övriga sektorer som stöder barns, elevers och studerandes välbefinnande.
- I elevhälsoplanen finns bifogat
 - plan för hur eleverna ska skyddas mot våld, mobbning och trakasserier
 - krisplan

Elevhälsoplanen innehåller elevhälsoarbetets mål och centrala principer samt åtgärder för genomförande och övervakning av elevhälsan samt en beskrivning på hur nödvändiga uppgifter för ordnande av elevhälsan samlas in.

I Lovisa stads elevhälsoplan beskrivs

- hur man hänvisar eleven till skolhälsovårds-, skolkurators- och skolpsykologtjänster
- hur man sammankallar en sektorsövergripande expertgrupp för att stödja en enskild elev, skaffar samtycke och deltar i arbetet
- hur man utarbetar och förvarar elevhälsojournaler och utser en ansvarsperson för utbildningsanordnarens elevhälsoregister
- hur man ordnar den nödvändiga elevhälsan i samband med en disciplinär åtgärd eller då eleven förvägras deltagande i undervisningen
- verksamhetspraxis för lärarens bedömning av elevens helhetssituation inför de omfattande hälsoundersökningarna i årskurserna 1, 5 och 8
- förfaringssätt till meddelande av elevens specialdiet eller medicinering under skoldagen.

Elevhälsans helhet

Elevhälsan stöder barns och ungas lärande och välbefinnande i skolans vardag samt främjar samarbetet mellan hemmet och skolan. Med individuellt inriktade elevhälsotjänster avses de kurators-, psykolog- och hälsovårdstjänster som **erbjuds** i samtliga skolor i Lovisa. Den generellt inriktade elevhälsan är förebyggande och yrkesövergripande och stöder hela gemenskapen.

1. UPPSKATTNING AV DET TOTALA BEHOVET AV ELEVHÄLSA OCH TILLGÄNGLIGA ELEVHÄLSOTJÄNSTER

En uppskattning av det totala behovet av elevhälsa och tillgängliga skolhälsovårds- samt kurators- och psykologtjänster sammanställs för varje skola. Behoven meddelas årligen till välfärdsområdet. Genom uppskattningarna säkerställs att elevhälsotjänsterna är tillräckliga med beaktande av elevernas och skolgemenskapens behov, förverkligande av hälsoundersökningar och personaldimensionering samt organisering av tjänsterna inom utsatt tid.

I uppskattningen av det totala behovet av elevhälsa ingår resurser som behövs i individuellt och generellt inriktat elevhälsoarbete och i elevhälsosamarbetet. I uppskattningen av det totala behovet beaktas till exempel antalet skolenheter och elevantalet i skolorna samt **varje** skolas särdrag. I uppskattningen beaktas även antalet elever med elevspecifikt stöd och elever med invandrarbakgrund. I uppskattningen används mångsidigt lokala uppföljningsuppgifter om barns och ungas hälsa, välbefinnande och levnadsförhållanden. Uppgifter samlas också in av eleverna och vårdnadshavarna, undervisningspersonalen och

elevhälsopersonalen. Uppskattningen av det totala behovet av elevhälsa anges som årsverken.

I Lovisa sammanställs uppskattningen av det totala behovet av elevhälsa inkommande läsår och de elevhälsotjänster som finns tillgängliga i en tabell som bifogas till elevhälsoplanen. Östra Nylands välfärdsområde tillhandahåller elevhälsotjänsterna och meddelar utbildningsanordnaren de tillgängliga resurserna som årsverken. Dessutom samlas enhetsspecifika uppgifter om alla skolor i tabellen. Elevhälsans kalkylerade resurs påverkas av enhetens storlek, av antalet S2-elever samt antalet elever med elevspecifikt stöd och av andra skolspecifika observationer. Kartläggningen av behovet för inkommande läsår påbörjas redan i början av kalenderåret.

Personaldimensioneringen inom psykolog- och kuratorstjänster enligt § 9 a i lagen om elev- och studerandevård (16.12.2021/1146) är högst 670 studerande per kurator och högst 780 studerande per psykolog. I skolhälsovården är det rekommenderade elevantalet per hälsovårdare 460 och per läkare 2 100. (Rekommendationer för personaldimensionering vid barnrådgivningen och skolhälsovården 2023, Institutet för hälsa och välfärd).

2. SKOLGEMENSKAPENS ÅTGÄRDER FÖR FRÄMJANDE AV GENERELLT INRIKTAD ELEVHÄLSA

Generellt inriktad elevhälsa är en viktig del av förskoleundervisningens, den grundläggande utbildningens, den förberedande undervisningens och gymnasieutbildningens verksamhetskultur. Främjande av elevers och studerandes hälsa och välbefinnande ingår enligt 6 § i lagen om elev- och studerandevård i helheten av generellt inriktat arbete. Med detta avses verksamhet för att övervaka och utveckla det generella och det individuella välbefinnandet samt uppkomsten av en sund, trygg och tillgänglig inlärningsmiljö, främja den psykiska hälsan och lärandet samt förebygga marginalisering. Skolornas personal bär det primära ansvaret för välbefinnandet inom skolgemenskapen.

I Lovisa stads elevhälsoplan beskrivs principerna för organiseringen av generellt inriktad elevhälsa per utbildningsform.

2.1 Generellt inriktad elevhälsa i förskoleundervisningen

I utbildningsanordnarens elevhälsoplan beskrivs

- verksamhetssätten för generellt inriktad elevhälsa i förskoleundervisningen
- ledningen och sammansättningen av och verksamhetssätten för de enhetsspecifika elevhälsogrupperna inom förskoleundervisningen.

Elevhälsan ska främst vara förebyggande elevhälsa med generell inriktning som stöder hela förskoleundervisningsgemenskapen. Med generellt inriktad elevhälsa avses en sådan

verksamhetskultur inom förskoleundervisningsenheten som främjar förskolebarns lärande, hälsa och välbefinnande, sociala ansvarighet, interaktion och delaktighet. Den generellt inriktade elevhälsan är planmässigt och målinriktat arbete som utförs i förskoleundervisningens vardag

2.1.1 Verksamhets- och tillvägagångssätt för förskoleundervisningens skolspecifika elevhälsogrupp

För planeringen, utvecklingen, genomförandet och bedömningen av generellt inriktat arbete svarar skolans generellt inriktade elevhälsogrupp, som leds av skolans rektor eller biträdande rektor. Till gruppen hör utöver ordföranden till exempel specialläraren, skolpsykologen, skolkuratorn, skolhälsovårdaren samt övrig personal vid behov. Till gruppen kallas regelbundet också representanter för vårdnadshavare och förskolebarn. Planeringen innebär koordinering av elevhälsan som helhet i enheten och riktlinjer för den individuellt inriktade elevhälsans verksamhetssätt. Planeringen och genomförandet av den generellt inriktade elevhälsan är gruppens viktigaste uppgift, vilket innebär att säkerställa tryggheten, sundheten och välbefinnandet i förskolan.

Den generellt inriktade elevhälsogruppen har bl.a. följande uppgifter:

- Skapande av strukturer och verksamhetssätt för generellt inriktat och förebyggande arbete
- Användning av grupp- och enhetsspecifik välfärdsinformation i planeringen och definierandet av den generellt inriktade elevhälsans åtgärder
- Beredning och uppdatering av skriftliga planer
- Meddelande om verksamhetssätten och planerna
- Främjande av förskolebarnens och vårdnadshavarnas delaktighet
- Främjande av interaktion och socialt välbefinnande
- Förfaringssätt för stärkandet av känslö- och interaktionsfärdigheter
- Stödjande av arbetsro
- Förebyggande av mobbning, trakasserier och våld och överenskommande om verksamhetssätt för att ingripa i dem
- Övervakning och bedömning av tillståndet för trygghet och välbefinnande i förskolgemenskapen och i grupperna samt effektiviteten av den generellt inriktade elevhälsan

Den generellt inriktade elevhälsogruppens arbete är generellt inriktat och förebyggande. Arbetet kan vara inriktat på en enskild grupp eller hela skolgemenskapen. Ärenden behandlas på en allmän och generell nivå, och gruppen behandlar aldrig ett ärende som gäller ett enskilt barn. Generellt inriktade åtgärder kan riktas mot alla medlemmar i gemenskapen eller koncentreras till exempel på en grupp där man har observerat mobbning eller problem med arbetsro.

Den generellt inriktade elevhälsogruppen sammanträder regelbundet enligt en på förhand överenskommen tidtabell. Gruppen planerar, utvärderar och utvecklar sin verksamhet årligen. Ärenden som behandlas i gruppen dokumenteras i skolan.

2.1.2 Samarbete och rutiner för granskningen av sundheten och trygghet i förskolemiljön samt välbefinnandet bland barnen

Borgå miljöhälsovård gör i enlighet med sin tillsynsplan en granskning i skolorna vart tredje år. Den sektorsövergripande granskningen för förskolan görs i samband med den sektorsövergripande inspektionen i skolan.

I samband med granskningen görs observationer och man bedömer lokalernas skick. Genom granskningen bedöms bl.a. inneluftens kvalitet och ventilationens tillräcklighet, buller som verksamheten orsakar, lokalernas lämplighet till användningsändamålet samt lokalernas tillräcklighet i relation till barnantalet. Slutrapporten skickas till deltagarna och elevhälsans styrgrupp. De brister som observerats i inspektionen måste åtgärdas inom utsatt tid. Rektorn kontakter vid behov fastighetsägaren om eventuella konstaterade brister.

Vårdnadshavarna, personalen, föräldraföreningen och samarbetspartnerna informeras om läroanstaltens sektorsövergripande inspektion. Den generellt inriktade elevhälsogruppen fyller tillsammans i en sammanfattningsblankett som hittas på THL: sidor (thl.fi).

2.2 Generellt inriktad elevhälsa inom den grundläggande utbildningen och den förberedande undervisningen

I utbildningsanordnarens elevhälsoplan beskrivs

- verksamhetssätten för generellt inriktad elevhälsa i skolgemenskapen
- ledningen och sammansättningen av och verksamhetssätten för de enhetsspecifika elevhälsogrupperna inom den grundläggande utbildningen och förberedande undervisningen.

Elevhälsan ska främst vara förebyggande elevhälsa med generell inriktning som stöder hela skolgemenskapen. Med generellt inriktad elevhälsa avses en sådan verksamhetskultur inom den grundläggande utbildningen och den förberedande undervisningen som främjar elevers lärande, hälsa och välbefinnande, sociala ansvarighet, interaktion och delaktighet. Den

generellt inriktade elevhälsan är planmässigt och målinriktat arbete som utförs i skolans vardag.

Åtgärder som anknyter till att förebygga användning av tobaksvaror och rusmedel beskrivs i de separata bilagorna Rusmedel i skolan och i planen för att förebygga användningen av tobaksvaror.

2.2.1 Verksamhets- och tillvägagångssätt för den grundläggande utbildningen och den förberedande undervisningens skolspecifika elevhälsogrupp

För planeringen, utvecklingen, genomförandet och bedömningen av generellt inriktat arbete svarar skolans generellt inriktade elevhälsogrupp, som leds av skolans rektor eller biträdande rektor. Till gruppen hör utöver ordföranden till exempel specialläraren, skolpsykologen, skolkuratorn, skolhälsovårdaren samt övrig personal vid behov. Till gruppen kallas regelbundet också representanter för vårdnadshavare och elever. Planeringen innebär koordinering av elevhälsa som helhet i enheten och således också att man kommer överens om den individuellt inriktade elevhälsans verksamhetssätt och samarbetspraxis. Planeringen och genomförandet av den generellt inriktade elevhälsan är gruppens viktigaste uppgift, vilket innebär att säkerställa tryggheten, sundheten och välbefinnandet i skolan.

Den generellt inriktade elevhälsogruppen har till exempel följande uppgifter:

- Skapande av strukturer och verksamhetssätt för generellt inriktat och förebyggande arbete
- Användning av grupp- och enhetsspecifik välfärdsinformation i planeringen och definierandet av den generellt inriktade elevhälsans åtgärder
- Beredning och uppdatering av skriftliga planer
- Meddelande om verksamhetssätten och planerna
- Främjande av elevernas och vårdnadshavarnas delaktighet
- Främjande av interaktion och socialt välbefinnande
- Förfaringssätt för stärkandet av känslö- och interaktionsfärdigheter
- Stödjande av arbetsro
- Förebyggande av mobbning, trakasserier och våld och överenskommande om verksamhetssätt för att ingripa i dem
- Övervakning och bedömning av tillståndet för trygghet och välbefinnande i skolgemenskapen och i grupperna samt effektiviteten av den generellt inriktade elevhälsan

Den generellt inriktade elevhälsogruppens arbete är generellt inriktat och förebyggande. Arbetet kan vara inriktat på en enskild grupp eller hela skolgemenskapen. Ärenden behandlas på en allmän och generell nivå och gruppen behandlar aldrig ett ärende som gäller en enskild elev. Generellt inriktade åtgärder kan riktas mot alla medlemmar i gemenskapen eller koncentreras till exempel på en grupp där man har observerat mobbning eller problem med arbetsro.

Den generellt inriktade elevhälsogruppen sammanträder regelbundet enligt en på förhand överenskommen tidtabell. Gruppen planerar, utvärderar och utvecklar sin verksamhet årligen. Ärenden som behandlas i gruppen dokumenteras.

2.2.2 Samarbete och rutiner för granskningen av sundheten och trygghet i skolmiljön samt välbefinnandet bland eleverna

Borgå miljöhälsovård gör i enlighet med sin tillsynsplan en granskning i skolorna vart tredje år. I samband med granskningen görs observationer och man bedömer lokalernas skick. Genom granskningen bedöms bl.a. inneluftens kvalitet och ventilationens tillräcklighet, buller som verksamheten orsakar, lokalernas lämplighet till användningsändamålet samt lokalernas tillräcklighet i relation till elevantalet. Slutrapporten skickas till deltagarna och elevhälsans styrgrupp. De brister som observerats i inspektionen måste åtgärdas inom utsatt tid. Rektorn kontakter vid behov fastighetsägaren om eventuella konstaterade brister.

Vårdnadshavarna, personalen, föräldraföreningen och samarbetsparterna informeras om läroanstaltens sektorsövergripande inspektion. Den generellt inriktade elevhälsogruppen fyller tillsammans i en sammanfattningsblankett som hittas på THL: sidor (thl.fi).

2.3. Generellt inriktad studerandevård inom gymnasieutbildningen

I utbildningsanordnarens studerandevårdsplan beskrivs

- verksamhetssätten för generellt inriktad studerandevård i gymnasiegemenskapen
- ledningen och sammansättningen av och verksamhetssätten för de enhetsspecifika studerandevårdsgrupperna inom gymnasieutbildningen

Studerandevården ska främst vara förebyggande med generell inriktning som stöder hela gymnasiegemenskapen. Med generellt inriktad studerandevård avses en sådan verksamhetskultur som främjar studerandens lärande, hälsa och välbefinnande, sociala ansvarighet, interaktion och delaktighet. Den generellt inriktade studerandevården är planmässigt och målinriktat arbete som utförs i vardag.

Åtgärder som anknyter till att förebygga användning av tobaksvaror och rusmedel beskrivs i de separata bilagorna Rusmedel i skolan och i planen för att förebygga användningen av tobaksvaror.

2.3.1 Verksamhets- och tillvägagångssätt för gymnasieutbildningens skolspecifika elevhälsogrupp

För planeringen, utvecklingen, genomförandet och bedömningen av generellt inriktat arbete svarar gymnasiets generellt inriktade studerandevårdsgrupp, som leds av skolans rektor. Till gruppen hör utöver ordföranden till exempel specialläraren, psykologen, kuratorn, hälsovårdaren samt övrig personal vid behov. Till gruppen kallas regelbundet också representanter för studeranden och vårdnadshavare. Planeringen innebär koordinering av studerandevården som helhet i enheten och således också att man kommer överens om den individuellt inriktade studerandevårdens verksamhetssätt och samarbetspraxis. Planeringen och genomförandet av den generellt inriktade studerandevården är gruppens viktigaste uppgift. Vilket innebär att säkerställa tryggheten, sundheten och i välbefinnandet i skolan.

Den generellt inriktade studerandevårdsgruppen har till exempel följande uppgifter:

- Skapande av strukturer och verksamhetssätt för generellt inriktat och förebyggande arbete
- Användning av grupp- och enhetsspecifik välfärdsinformation i planeringen och definierandet av den generellt inriktade studerandevårdens åtgärder
- Beredning och uppdatering av skriftliga planer
- Meddelande om verksamhetssätten och planerna
- Främjande av studerandens och vårdnadshavarnas delaktighet
- Främjande av interaktion och socialt välbefinnande
- Förfaringssätt för stärkandet av känslö- och interaktionsfärdigheter
- Stödjande av arbetsro
- Förebyggande av mobbning, trakasserier och våld och överenskommande om verksamhetssätt för att ingripa i dem
- Övervakning och bedömning av tillståndet för trygghet och välbefinnande i skolgemenskapen och i grupperna samt effektiviteten av den generellt inriktade studerandevården

Den generellt inriktade studerandevårdsgruppens arbete är generellt inriktat och förebyggande. Arbetet kan vara inriktat på en enskild grupp eller hela **gymnasiet**. Ärenden behandlas på en allmän och generell nivå, och gruppen behandlar aldrig ett ärende som gäller

en enskild studerande. Generellt inriktade åtgärder kan riktas mot alla medlemmar i gemenskapen eller koncentreras till exempel på en grupp där man har observerat mobbning eller problem med arbetsro.

Den generellt inriktade studerandevårdsgruppen sammanträder regelbundet enligt en på förhand överenskommen tidtabell. Gruppen planerar, utvärderar och utvecklar sin verksamhet årligen. Ärenden som behandlas i gruppen dokumenteras i skolan.

2.3.2 Samarbete och rutiner för granskningen av sundheten och trygghet i skolmiljön samt välbefinnandet bland studeranden

Borgå miljöhälsovård gör i enlighet med sin tillsynsplan en granskning i gymnasierna vart tredje år. I samband med granskningen görs observationer och man bedömer lokalernas skick. Genom granskningen bedöms bl.a. inneluftens kvalitet och ventilationens tillräcklighet, buller som verksamheten orsakar, lokalernas lämplighet till användningsändamålet samt lokalernas tillräcklighet i relation till elevantalet. Slutrapporten skickas till deltagarna och studerandevårdens styrgrupp. De brister som observerats i inspektionen måste åtgärdas inom utsatt tid. Rektorn kontakter vid behov fastighetsägaren om eventuella konstaterade brister.

Vårdnadshavarna, personalen, föräldraföreningen och samarbetspartnerna informeras om läroanstaltens sektorsövergripande inspektion. Den generellt inriktade studerandevårdsgruppen fyller tillsammans i en sammanfattningsblankett som hittas på THL: sidor (thl.fi).

3. ÅTGÄRDER FÖR ORGANISERING AV NÖDVÄNDIGA STÖDÅTGÄRDER, INDIVIDUELLT INRIKTAD ELEVHÄLSA

Med individuellt inriktad elevhälsa avses skolhälsovårdstjänsterna, skolkurators- och skolpsykologtjänsterna inom elevhälsan samt den sektorsövergripande individuellt inriktade elevhälsa som gäller enskilda elever och utförs i en sektorsövergripande expertgrupp. Inom individuellt inriktad elevhälsa övervakar och främjar man elevens hälsa, välbefinnande, delaktighet och lärande som helhet, förebygger problem och erbjuder tidigt stöd.

Individuellt inriktad elevhälsa förutsätter alltid elevens och vid behov vårdnadshavarens samtycke.

Elevens delaktighet och åsikter ska beaktas i åtgärder och lösningar enligt elevens ålder och utvecklingsnivå. Bestämmelser om sekretess och utlämnande och mottagande av uppgifter ska följas i det individuellt inriktade arbetet.

När verksamhetskulturen vid enheten är som bäst beaktar den elevens individuella behov och skapar samtidigt en gemensam känsla av välbefinnande. Välbefinnandeperspektivet sträcker sig till all verksamhet och styr allas arbete i skolan. Med individuellt inriktad elevhälsa avses

de hälsovårdstjänster, de skolkurators- och skolpsykologtjänster inom elevhälsan samt den sektorsövergripande individuellt inriktade elevhälsa som tillhandahålls enskilda elever.

Personalen har en skyldighet att hänvisa eleverna och deras vårdnadshavare att söka sig till de elevhälsotjänster som de behöver. Den individuellt inriktade elevhälsan baserar sig alltid på frivillighet och dess utförande förutsätter samtycke. Det individuellt inriktade arbete som utförs är både förebyggande och korrigerande.

Vårdnadshavarna meddelar skolan barnets specialdiät i början av varje läsår och då det sker förändring. Skolan ansvarar för att informationen förs vidare till centralköket.

I regel ges inte medicin till eleverna under skoldagen. Vårdnadshavarna ska i den mån det är möjligt be att läkaren ordinerar det sjuka barnet långverkande medicin som de kan ge barnet hemma före eller efter skolan.

Ifall eleven kan delta i undervisningen och medicinen måste ges under skoldagen, övervakar och ger vid behov personalen den till barnet. Planer för läkemedelsbehandling utarbetas alltid på vårdnadshavarens initiativ. I utarbetandet av planen ska delta åtminstone en representant för vårdnadshavaren, en representant för hälsovården samt skolpersonal. Planen utgår från skriftliga anvisningar från den läkare som sköter barnet. I anvisningarna förklarar läkaren hur läkemedelsbehandlingen ska utföras i enheten. Vårdnadshavarna levererar läkemedlen med doseringsinstruktionerna till skolan i originalförpackningen.

Medicinen förvaras i ett låsbart medicinskåp eller vid behov i kylskåpet.

3.1 Individuellt inriktad elevhälsa i förskoleundervisningen

3.1.1 Elevhälsoprocessen inom förskoleundervisningen

Barnen inom förskoleundervisningen i Lovisa omfattas av rådgivningstjänsterna. Skolornas elevhälsopersonal tillhandahåller skolpsykolog- och skolkuratorstjänster som välfärdsområdets tjänster.

a) Rådgivningshälsovård

I rådgivningshälsovårdens individuellt inriktade uppgifter ingår att övervaka och främja förskolebarnens hälsotillstånd genom hälsoundersökningar samt hälsorådgivning och handledning.

b) Skolpsykolog- och skolkuratorstjänster

Med individuellt inriktade skolpsykolog- och skolkuratorstjänster inom elevhälsan avses stöd och handledning inom förskoleundervisningen med vilka man främjar barnets lärande, välbefinnande samt sociala och psykiska färdigheter. Tjänsterna utförs i samarbete med

förskolebarnens vårdnadshavare. Skolpsykologen svarar också för genomförandet av skolmognadstester för barn inom förskoleundervisningen med undantag av frivilliga tester.

c) Sektorsövergripande individuellt inriktad elevhälsa

Sektorsövergripande individuellt inriktad elevhälsa utreder förskolebarnens behov av stöd. Den sektorsövergripande elevhälsan för ett enskilt barn utförs i en sektorsövergripande expertgrupp som samlas enligt situationen och behovet. Målet med den individuellt inriktade elevhälsan är att främja förskolebarnets hälsa, välbefinnande och framsteg i studierna som helhet. I arbetet stöder man också vårdnadshavarna och vid behov hänvisar dem till tjänster utanför förskolan.

Den sektorsövergripande expertgrupp som ska stöda ett enskilt barn sätts samman av den yrkesperson som har oro för barnets välbefinnande. Vårdnadshavarens samtycke begärs skriftligt med en separat blankett. Till expertgruppen kan kallas till exempel skolpsykologen, skolkuratorn, skolhälsovårdaren inom rådgivningstjänster och/eller barnets andra stödpersoner.

3.1.2 Sektorsövergripande expertgrupp inom förskoleundervisningen

Ärenden som anknyter till utredningen av förskolebarnets behov av stöd och till organiseringen av elevhälsotjänster för stödet behandlas i en sektorsövergripande expertgrupp. I behandlingen av ärendet kan delta utöver vårdnadshavarna behövliga samarbetsparter inom elevhälsan. Medlemmarna i gruppen har dessutom rätt att söka råd i förskolebarnets ärende från experter som de anser vara nödvändiga.

Till den sektorsövergripande expertgruppen utses experter endast med vårdnadshavarens samtycke. Den sektorsövergripande expertgruppen utser bland sina medlemmar en ansvarsperson. Gruppen samlas av en representant för elevhälsans eller förskoleenhetens personal.

Vårdnadshavarens samtycke begärs alltid. Samtycket kan begäras muntligt när den sektorsövergripande expertgruppen och dess medlemmar börjar samlas ihop. Det muntliga samtycket bekräftas skriftligen genom att underskriva en blankett på första sammanträdet. Om det senare kommer ändringar i expertgruppens sammansättning, antecknar man dem i blanketten. Samtyckesblanketten arkiveras i skolan.

3.1.3 Utarbetande och bevarande av elevhälsojournaler inom förskoleundervisningen

En sektorsövergripande expertgrupp inom elevhälsan samlas vid behov för stöd av ett enskilt barn i syfte att utreda barnets behov av stöd och för att sköta om organiseringen av de tjänster som barnet behöver. Behandlingen av det enskilda barnets ärende i expertgruppen ska dokumenteras i en elevhälsojournal. I första hand är det den sammankallande som dokumenterar. Också de andra medlemmarna i expertgruppen kan göra anteckningar i den.

Memon i Wilma bildar utbildningsanordnarens elevhälsoregister, som utbildningschefen ansvarar för.

3.2 Individuellt inriktad elevhälsa inom den grundläggande utbildningen och den förberedande utbildningen

3.2.1 Elevhälsoprocessen inom den grundläggande utbildningen och den förberedande undervisningen

Eleverna har rätt till individuellt inriktad elevhälsa som består av:

a) Skolhälsovården

I skolhälsovårdens individuellt inriktade uppgifter ingår att övervaka och främja elevernas hälsotillstånd genom hälsoundersökningar samt hälsorådgivning och handledning. Också munhälsovårdens periodiska undersökningar i årskurserna 1, 3, 5 och 8 ingår i skolhälsovården. Dessutom baserar sig vården och övriga undersökningar vid munhälsovården på en individuell riskbedömning.

Klassläraren eller -föreståndaren ger på begäran skolhälsovårdaren en bedömning av elevens lärande och välbefinnande inför de omfattande hälsoundersökningarna för elever i årskurserna 1, 5 och 8. Vid behov ber klassläraren eller -föreståndaren om vårdnadshavarens samtycke för att överföra uppgifterna. Det räcker med vårdnadshavarens samtycke för att överföra informationen om eleven i årskurs 1 och 5, men i årskurs 8 krävs dessutom samtycke av eleven. Skolhälsovården omfattar inte vård av en elevs sjukdom.

b) Skolpsykolog- och skolkuratorstjänster

Med individuellt inriktade skolpsykolog- och skolkuratorstjänster inom elevhälsa avses stöd och handledning för studier och skolgång genom vilka man främjar elevens lärande, välbefinnande samt sociala och psykiska färdigheter. Skolans personal hänvisar aktivt elever till elevhälsotjänster. Initiativtagaren kan också vara eleven själv eller elevens vårdnadshavare.

I skolpsykologens uppgifter inom den individuellt inriktade elevhälsan ingår bland annat kartläggning av inlärningssvårigheter, psykologiska undersökningar och bedömning av vårdbehov, att hänvisa elever till fortsatta undersökningar och rehabilitering samt samtals- och stödbesök.

Skolkuratorns uppgifter som del av den yrkesövergripande elevhälsan är att främja välbefinnandet i skol- och studiegemenskapen samt att samarbeta med elevernas familjer och andra närstående och att stödja elevernas lärande och välbefinnande samt delaktighet.

Situationer där skolkuratoren kan stödja eleven gäller till exempel problem med skolgång, kamratrelationer eller familjen. Det primära målet är att försöka förebygga svårigheter.

Den individuellt inriktade elevhälsan innebär att träffa och lyssna på elever och vårdnadshavare, handleda och ge råd till elever, vårdnadshavare och lärare, att utföra kartläggningsarbete, ge servicehandledning och att konsultera samarbetspartner. Tjänsterna är konfidentiella och frivilliga.

Centrala lagar som reglerar skolkuratorns klientarbete är bland annat lagen om elev- och studerandevård, lagen om grundläggande utbildning, barnskyddslagen, lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården och socialvårdslagen. Skolkuratoren följer i sitt arbete de yrkesetiska principerna för socialarbetet.

c) Sektorsövergripande individuellt inriktad elevhälsa

Sektorsövergripande individuellt inriktad elevhälsa kan vara nödvändigt för att utreda elevens vårdbehov och ordna elevhälsostöd. Sektorsövergripande elevhälsa för enskilda elever utförs i en sektorsövergripande expertgrupp som sammankallas med elevens samtycke.

Målet med den individuellt inriktade elevhälsan är att främja elevens hälsa, välbefinnande och framsteg i studierna som helhet. I arbetet stöder man också vårdnadshavarna och vid behov hänvisar dem till tjänster utanför skolan.

3.2.2 Sektorsövergripande expertgrupp inom den grundläggande utbildningen och den förberedande undervisningen

Ärenden som anknyter till utredning av enskilda elevers behov av stöd och organisering av elevhälsotjänster behandlas i en sektorsövergripande expertgrupp. I behandlingen av ärendet kan delta behövliga samarbetsparter inom elevhälsan eller elevens närstående.

Medlemmarna i gruppen har dessutom rätt att konsultera övriga sakkunniga som de anser vara nödvändiga.

Experter kan utses som medlemmar i den sektorsövergripande expertgruppen bara med elevens samtycke, eller med hens vårdnadshavares samtycke om eleven inte har förutsättningar att bedöma vad samtycket innebär. Den sektorsövergripande expertgruppen utser bland sina medlemmar en ansvarsperson. Gruppen samlas av en representant för elevhälsans eller skolans personal. Elevens eller vårdnadshavarens samtycke begärs alltid med en skriftlig blankett. Samtycket kan begärs muntligt när den sektorsövergripande expertgruppen och dess medlemmar börjar samlas ihop. Det muntliga samtycket bekräftas skriftligen på en separat blankett då gruppen samlas första gången. Om det senare kommer ändringar i expertgruppens sammansättning, antecknar man dem i blanketten. Samtyckesblanketten arkiveras i skolan i samband med elevhälsojournalen.

3.2.3 Utarbetande och förvarande av elevhälsojournaler inom den grundläggande utbildningen och den förberedande undervisningen

Den sektorsövergripande expertgruppen inom elevhälsan samlas vid behov för att stöda en enskild elev i syfte att utreda elevens behov av stöd och för att sköta om organiseringen av de tjänster som eleven behöver.

Om behandlingen av ett ärende som gäller en enskild elev i expertgruppen ska utarbetas en elevhälsojournal. Ansvarspersonen i gruppen antecknar de uppgifter som är nödvändiga för att ordna och genomföra den individuellt inriktade elevhälsan i elevhälsojournalen. Också de andra medlemmarna i expertgruppen kan göra anteckningar i den. Vanligtvis skrivs elevhälsojournalen av den som sammankallade expertgruppen. Elevhälsojournalen upprättas i Wilma. I elevhälsojournalen ska också skrivas in en anteckning om samtycket till att ärendet behandlas i den sektorsövergripande expertgruppen.

På utlämnande av offentliga personuppgifter i elevregistret tillämpas 16 § 3 momentet i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Ifall sekretessbelagda uppgifter ingår i de uppgifter som ska lämnas ut, får uppgifterna i enlighet med 26 § i offentlighetslagen lämnas ut endast med samtycke eller om det i lag särskilt tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att få uppgifter eller skyldigheten att lämna ut uppgifter. Föreskrifterna om utlämnande av uppgifter gäller också överföring av uppgifter mellan välfärdsområdet och skolväsendet.

3.2.4 Plan för elevens stöd i situationer där eleven förvägras undervisning, under förvägrandet och vid återgång till undervisning

Om eleven förvägras deltagande i undervisningen på grund av att det finns risk för att elevens våldsamma eller hotfulla beteende hotar säkerheten för en annan elev eller en person som arbetar i skolan eller i någon annan undervisningslokal eller på grund av att elevens störande beteende försvårar undervisningen eller därtill hörande verksamhet i orimlig grad, har eleven rätt till behövligt elevhälsostöd. Efter att eleven har betett sig på ovannämnt sätt eller fått veta om att hen förvägras undervisning erbjuds eleven möjlighet att diskutera frågan med psykologen eller kuratorn inom elevhälsan. Därtill ordnas annat stöd som eleven behöver under den tid som eleven förvägrats att delta i undervisningen och när eleven återvänder till undervisningen. För eleven utarbetas en plan för att stödja återgången till undervisningen.

När eleven har återvänt till skolan efter förvägrandet att delta i undervisningen, sammankallar man vid behov en sektorsövergripande expertgrupp för att utreda elevens behov av elevhälsostöd och för att ordna tjänsterna.

3.3 Individuellt inriktad studerandevård inom gymnasieutbildningen

3.3.1 Studerandevårdsprocessen inom gymnasieutbildningen

Studerande har rätt till individuellt inriktad studerandevård som består av:

a) Studerandehälsovården

Studerandehälsovården på andra stadiet är en lagstadgad tjänst som omfattar:

- att följa och främja de studerandes hälsa, välbefinnande och studieförmåga samt verksamhet för att förebygga sjukdomar
- hälso- och sjukvårdstjänster inom primärvården, inklusive mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete
- främjande av den sexuella hälsan samt mun- och tandvård
- att i ett tidigt stadium identifiera studerandes behov av särskilt stöd och undersökningar och vid behov hänvisa dem till undersökningar eller vård
- vård och utlåtanden som krävs för hänvisning till psykoterapi
- att främja en sund och trygg studiemiljö på läroanstalten och främja välbefinnandet bland de studerande samt att följa upp detta.

Östra Nylands välfärdsområde ansvarar för studerandevårdstjänsterna i gymnasierna i Lovisa. En del av servicen ges utanför skolan på t.ex. hälsovårdscentralen.

b) Psykolog- och kuratorstjänster

Med individuellt inriktade psykolog- och kuratorstjänster inom studerandevård avses stöd och handledning för studier och skolgång genom vilka man främjar studerandes lärande, välbefinnande samt sociala och psykiska färdigheter. Gymnasiets personal hänvisar aktivt studeranden till studerandevårdstjänster. Initiativtagaren kan också vara studerande själv eller hens vårdnadshavare.

I psykologens uppgifter inom den individuellt inriktade studerandevård ingår bland annat kartläggning av inlärningssvårigheter, psykologiska undersökningar och bedömning av vårdbehov, att hänvisa studeranden till fortsatta undersökningar och rehabilitering samt samtals- och stödbesök.

Kuratorns uppgifter som del av den yrkesövergripande studerandevården är att främja välbefinnandet i skol- och studiegemenskapen samt att samarbeta med studerandes familjer och andra närstående och att stödja studerandes lärande och välbefinnande samt delaktighet.

Situationer där kuratorn kan stödja studeranden gäller till exempel problem med studier, relationer eller familjen. Det primära målet är att försöka förebygga svårigheter.

Den individuellt inriktade studerandevården innebär att träffa och lyssna på studeranden och vårdnadshavare, handleda och ge råd, att utföra kartläggningsarbete, ge servicehandledning

och att konsultera samarbetspartner. Tjänsterna är konfidentiella och frivilliga.

Centrala lagar som reglerar kuratorns klientarbete är bland annat lagen om elev- och studerandevård, gymnasielagen, läropliktslagen, barnskyddslagen, lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården och socialvårdslagen. Kuratorn följer i sitt arbete de yrkesetiska principerna för socialarbetet.

3.3.2 Sektorsövergripande expertgrupp inom gymnasieutbildningen

Sektorsövergripande studerandevård planeras i en expertgrupp som sammankallas med studerandes samtycke.

Målet med den individuellt inriktade studerandevården är att främja studerandes hälsa, välbefinnande och framsteg i studierna som helhet. I arbetet stöder man också vårdnadshavarna och vid behov hänvisar dem till tjänster utanför studerandevården. Medlemmarna i gruppen har rätt att konsultera övriga sakkunniga som de anser vara nödvändiga.

Experter kan utses som medlemmar i den sektorsövergripande expertgruppen bara med studerandes samtycke, eller undantagsvis med hens vårdnadshavares samtycke om studerande inte har förutsättningar att bedöma vad samtycket innebär. Den sektorsövergripande expertgruppen utser bland sina medlemmar en ansvarsperson. Gruppen samlas av en representant för studerandevårdens eller gymnasiets personal. Studerandes eller vårdnadshavarens samtycke begärs alltid med en skriftlig blankett. Samtycket kan begärs muntligt när den sektorsövergripande expertgruppen och dess medlemmar samlas ihop. Det muntliga samtycket bekräftas skriftligen på en separat blankett då gruppen samlas första gången. Om det senare kommer ändringar i expertgruppens sammansättning, antecknar man dem i blanketten. Samtyckesblanketten arkiveras i skolan i samband med studerandevårdsjournalen.

3.3.3 Utarbetande och förvarande av studerandevårdsjournaler inom gymnasieutbildningen

Den sektorsövergripande expertgruppen inom studerandevården samlas vid behov för att stöda en enskild studerande i syfte att utreda hens behov av stöd och för att organisera de stödtjänster som studerande behöver.

Om behandlingen av ett ärende som gäller en enskild studerande i expertgruppen ska utarbetas en studerandevårdsjournal. Ansvarspersonen i gruppen antecknar de uppgifter som är nödvändiga för att ordna och genomföra den individuellt inriktade studerandevården i studerandevårdsjournalen. Också de andra medlemmarna i expertgruppen kan göra anteckningar i den. Vanligtvis skrivs studerandevårdsjournalen av den som sammankallade

expertgruppen. Memon upprättas i Wilma. I studerandevårdsjournalen ska också skrivas in en anteckning om samtycket till att ärendet behandlas i den sektorsövergripande expertgruppen.

På utlämnande av offentliga personuppgifter i studeranderegistret tillämpas 16 § 3 momentet i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Ifall sekretessbelagda uppgifter ingår i de uppgifter som ska lämnas ut, får uppgifterna i enlighet med 26 § i offentlighetslagen lämnas ut endast med samtycke eller om det i lag särskilt tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att få uppgifter eller skyldigheten att lämna ut uppgifter. Föreskrifterna om utlämnande av uppgifter gäller också överföring av uppgifter mellan välfärdsområdet och skolväsendet.

3.3.4 Plan för studerandes stöd i situationer där hen förvägras undervisning, under förvägrandet och vid återgång till undervisning

Om studerande förvägras deltagande i undervisningen på grund av att det finns risk för att hens våldsamma eller hotfulla beteende hotar säkerheten för en annan person eller på grund av att studerandes störande beteende försvårar undervisningen eller därtill hörande verksamhet i orimlig grad, har hen rätt till behövligt studerandevårdsstöd. Efter att studeranden förvägrats undervisning erbjuds hen möjlighet att diskutera med psykologen eller kuratorn. Därtill ordnas annat stöd som studerande behöver under den tid som hen förvägrats att delta i undervisningen och när hen återvänder till undervisningen. För studerande utarbetas en plan för att stödja återgången till undervisningen.

När studerande har återvänt till studierna efter förvägrandet att delta i undervisningen, sammankallar man vid behov en sektorsövergripande expertgrupp för att utreda hens behov av studerandevårdsstöd och för att ordna tjänsterna.

4 ORDNANDE AV SAMARBETE MED AKTÖRER SOM STÖDER ELEVENS VÄLBEFINNANDE

Elevhälsan är ett gemensamt uppdrag för alla som arbetar inom skolgemenskapen och för de yrkesutbildade personerna inom elevhälsotjänsterna. Inom elevhälsan är det centralt att elever, vårdnadshavare och de som arbetar inom undervisningsväsendet och elevhälsotjänsterna deltar i planeringen, genomförandet och utvärderingen av förfaringssätten inom elevhälsan. Detta förutsätter gemensamma förfaringssätt och framför allt samarbete mellan utbildningsanordnaren och välfärdsområdet.

Lovisa stads elevhälsoplan har förberetts genom samarbete mellan den lokala styrgruppen för elevhälsa och den läroplansarbetsgrupp som består av rektorerna i Lovisa. Elevhälsoplanen har behandlats i Lovisa stads och Lappträsk kommuns styrgrupp för elevhälsa, i vilken psykolog- och kuratorstjänsterna vid Östra Nylands välfärdsområde och skolhälsovården finns representerade.

Information om elevhälsan delges via skolornas egna informationskanaler och på Lovisa stads webbplats, där också Lovisa stads elevhälsoplan och dess bilagor finns

publicerade. Vid uppgörandet av planen hördes personalen, vårdnadshavarna, eleverna och de anställda vid välfärdsområdet enligt följande:

- skolorna inom den finska och svenska grundläggande utbildningen
- finska och svenska gymnasiet
- via Wilma: eleverna inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, gymnasiestuderandena och alla dessas vårdnadshavare
- elevhälsopersonalen vid Östra Nylands välfärdsområde som arbetar i Lovisa.

4.1 Ordnande av samarbete

Arbetet i skolan bygger på elevernas delaktighet och på att de blir hörda. Elevernas delaktighet är en viktig del av skolans verksamhetskultur. Utbildningsanordnaren ska främja alla elevers delaktighet och se till att de har möjlighet att delta i skolans verksamhet och utveckling samt att säga sina åsikter i frågor som gäller elevernas ställning. Eleverna ska också ges möjlighet att delta i beredningen av läroplanen och de planer som hänför sig till den (inklusive elevhälsoplanen). Vårdnadshavarnas delaktighet och möjlighet att engagera sig i arbetet vid skolan och utvecklingen av den är en viktig del av skolans verksamhetskultur. Genom samarbetet mellan hemmet och skolan kan man öka välbefinnandet i skolan och utveckla gemenskapsbaserade verksamhetssätt. Elevhälsan genomförs som ett planmässigt samarbete med eleverna och deras vårdnadshavare.

Med tanke på genomförandet av planen är det viktigt att hela skolkommunen känner till innehållet i planen och kan förfara enligt det då det behövs. För personalen erbjuds regelbundet sådan introduktion och möjlighet att utveckla sin kompetens som behövs för att säkerställa att planen genomförs. Personalen tillfrågas årligen om sina fortbildningsönskemål. Vid utarbetandet och verkställandet av planen samarbetar man aktivt med representanter för elevhälsan. Vid uppdateringen av planen samarbetar man vid behov och i den mån det är möjligt med elevernas vårdnadshavare samt med välfärdsområdet och andra myndigheter.

Eleven och hans vårdnadshavare informeras om den enskilda elevens rättigheter inom elevhälsan och om den förfaring och den databehandling som lagen förutsätter vid behandlingen av frågor. Skolan informerar om den generellt inriktade elevhälsan enligt överenskommen praxis. Information om viktiga ärenden som behandlats av den generellt inriktade elevhälsogruppen meddelas på skolans webbsidor eller via Wilma.

I skolorna i Lovisa planeras och utvärderas stödåtgärderna för samtliga elever och studeranden i samarbete med berörda parter. Viktigt är den pedagogiska sakkunskapen samt lärarnas, elevhälsans och familjens samarbete för att tidigt identifiera elevens behov av stöd, för att uppskatta behovet av stöd och för att planera och genomföra stödet.

Lärarna bedömer behovet av stöd och utarbetar en plan för genomförande av stödet. Ett beslut om elevspecifikt stöd fattas före de elevspecifika stödåtgärderna inleds. Beslutet fattas av utbildningschefen för förskoleundervisningen och den grundläggande undervisningen samt av rektor för gymnasieutbildningen.

Planen utvärderas under ledning av läraren tillsammans med vårdnadshavaren och vid behov med sakkunniga inom elevhälsan. Planen granskas i samarbete med lärarna, vårdnadshavaren, eleven och vid behov yrkesutbildade personer inom elevhälsan årligen eller oftare.

Dessutom samarbetar och konsulterar skolorna vid behov med bland annat med ungdomstjänsterna, familjesocialarbetet, barnskyddet, familjerådgivningen, rehabiliteringstjänsterna för barn, hälsovårdstjänsterna, den specialistsjukvården och polisen. Också representanter för tredje sektorn kan bjudas med i samarbetet.

5 PLANER FÖR HUR BARN, ELEVER OCH STUDERANDE SKA SKYDDAS MOT VÅLD, MOBBNING OCH TRAKASSERIER SAMT KRISPLAN

Se separata bilagor. Bilagorna hittas på Lovisa stads hemsida samt på skolornas Wilma.

Länk till Östra Nylands välfärdsområdes krisplan för elevvården [Östra Nylands välfärdsområde – Rapport](#)

7 TILLSYN ÖVER ELEVHÄLSAN

Utbildningsanordnaren ansvarar i samarbete med undervisningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet i den kommun där läroanstalten är placerad för genomförandet av egenkontroll inom elevhälsan som helhet. Utbildningsanordnaren ska utvärdera genomförandet av och genomslagskraften för elevhälsan tillsammans med undervisningsväsendet i kommunen och social- och hälsovårdsväsendet i välfärdsområdet och delta i extern utvärdering av elevhälsan. De viktigaste resultaten av utvärderingen ska offentliggöras. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, § 25, ändrad genom lag 633/2021)

7.1 Genomförande av egenkontroll i Lovisa

I Lovisa har inrättats en sektorsövergripande styrgrupp för elevhälsa, som är gemensam för Lovisa stad och Lappträsk kommun och där utbildningsanordnaren och Östra Nylands välfärdsområde finns representerade. Direktören för centralen för bildning i Lovisa stad är styrgruppens ordförande.

Styrgruppen för elevhälsa

- ansvarar för att Lovisa stads elevhälsoplan färdigställs och genomförs
- säkerställer att informeringen om de tillgängliga elevhälsotjänsterna genomförs via rektorerna till skolornas personal samt elever och vårdnadshavare
- ansvarar för allmän planering, utveckling, uppföljning, styrning och utvärdering av elevhälsan
- samlar skolvisa uppgifter
- övervakar att de lagstadgade elevhälsotjänsterna tillhandahålls
- för ärenden till den regionala samarbetsgruppen för elevhälsa mellan Östra Nylands välfärdsområde och utbildningsanordnarna.